

WikiSkripta: Jak upravit článek porušující autorská práva

Objevilo se ve vašem článku upozornění, že **porušuje autorská práva**? Nezoufejte, redakce vám ráda pomůže vše vyřešit. Na této stránce se dozvíte, v čem je chyba a jak ji odstranit.

Proč se objevilo varování „možné porušení autorských práv“?

WikiSkripta jsou pravidelně kontrolována, aby jejich obsah neporušoval platné předpisy. Pečlivě se hlídá i dodržování autorských práv. Každý vložený článek či větší úpravy procházejí ruční kontrolou, při níž se testuje, zda text či obrázky nebyly bez souhlasu autora odněkud zkopírovány. Kromě toho jsou WikiSkripta pravidelně prohledávána i „robotem“, který upozorňuje na pasáže nápadně podobné textům publikovaným jinde na internetu.

Nalezení **velké shody** mezi článkem z WikiSkript a textem publikovaným jinde ještě automaticky neznamená, že došlo k porušení předpisů. Vždy proto následuje kontrola redakcí. Jestliže se na stránce objevil text **možné porušení autorských práv**, znamená to, že redakce **nedokázala vyloučit** plagiátorství.

K označení článku výše uvedeným varováním mohou vést následující situace:

- **Text nebo obrázek byl zkopírován do WikiSkript odjinud, aniž by k tomu dal autor svolení**
Jde bohužel o nejčastější situaci. Je třeba dodatečně získat souhlas autora nebo upravit příspěvek. Jak to provést se dozvíte dále.
- **Text nebo obrázek byl zkopírován do WikiSkript s autorovým souhlasem, redakce o něm ale neví**
Máte-li souhlas autora, kontaktujte, prosím, neprodleně redakci (mailto:redakce@wikiskripta.eu). Vše se brzy vyřeší.
- **Vložili jste vlastní dílo, které jste publikovali i jinde**
Vše v pořádku, pokud jste na stejné dílo někomu neposkytli tzv. výhradní licenci. Napište, prosím, redakci (mailto:redakce@wikiskripta.eu).
- **Vaše dílo původně zveřejněné ve WikiSkriptech bylo převzato někým dalším**
Prosíme o zprávu redakci (mailto:redakce@wikiskripta.eu). Příspěvek ve WikiSkriptech samozřejmě zůstane. Postaráme se, aby díla převzatá z WikiSkript byla náležitě citována.

Vložil jsem do WikiSkript cizí dílo bez autorova svolení. Co s tím?

Dobře víme, že k většině porušení autorských práv na stránkách WikiSkript dochází v dobré víře – s úmyslem lépe zpřístupnit kvalitní materiál vhodný pro výuku. Rádi vám proto pomůžeme situaci vyřešit, projevíte-li o to zájem. V každém případě doporučujeme, abyste se **co nejdříve ozvali** – např. napište na diskusní stránku k problematickému článku. Stručně nastiňte, jaké řešení navrhuje.

V principu jsou dvě možnosti, jak vše uvést do pořádku:

1. dodatečně **vyžádat souhlas autora**;
2. **odstranit** cizí dílo.

Dodatečné vyžádání souhlasu autora

Můžeme se pokusit získat souhlas autora s uveřejněním díla ve WikiSkriptech dodatečně. Nepodaří se to vždy a někdy autor ani souhlas poskytnout nemůže (např. proto, že k dílu uzavřel výhradní licenční smlouvu, která dosud platí), přesto se to už v řadě případů povedlo. Chcete-li se pokusit o toto řešení, napište co nejdříve redakci (mailto:redakce@wikiskripta.eu). Pokuste se sehnat kontakt na autora. Redakce vám jej pomůže oslovit a případně s ním vyřídí potřebné formality.

Odstranění cizího díla

Prosíme, **nepokoušejte se sami smazat** obsah stránky – jednak zůstane dostupný přes historii, jednak vznikne prázdná stránka, která komplikuje údržbu WikiSkript. Pokud chcete celou stránku odstranit, vložte na její začátek text `{{Smazat}}`. Stránku odstraní správce.

Nikdy také neodstraňujte značky vložené redakcí (např. šablonu `{{Zpracovat}}`).

Text jiného autora

Pokud závadnou část článku tvoří text zkopírovaný z díla jiného autora bez předchozího souhlasu, mělo by být mazání celé stránky až posledním řešením. Přednost by měl dostat některý z následujících postupů:

- **Přepsat zkopírované odstavce vlastními slovy**

Hodí se v situaci, kdy autorská práva porušuje jen malá část (malé části) textu. Využívá se toho, že autorský zákon nechrání myšlenku, ale její vyjádření. Původní zdroj by samozřejmě měl být uveden v seznamu literatury.

- **Nahradit zkopírovaný text odkazem na původní materiál**

Čtenářům zůstanou informace dostupné, jen se k nim dostanou o jedno kliknutí delší cestou. Je vhodné zvážit, zda se článek po takové úpravě nemá označit jako {{pahýl}}.

- **Text ponechat jako zákonnou citaci**

Lze použít jen v poměrně vzácných, přesně definovaných situacích. Je třeba splnit řadu podmínek. Podrobnosti najdete na stránce WikiSkripta:Autorské právo/Citace

Obrázek

Autorskoprávní problémy s obrázky lze většinou řešit takto:

- **Nahradte obrázek jiným, dostupným pod svobodnou licencí**

Najděte jiný obrázek, u něž autor předem souhlasil s kopírováním a dalším šířením. Jsou to díla dostupná pod některou z licencí Creative Commons, GFDL apod. Takové obrázky se často používají ve Wikipedii, jsou dostupné na Wikimeda Commons (<https://commons.wikimedia.org>) apod. Bohužel neexistuje univerzální návod, jak takové dílo vyhledat. Potřebujete-li pomoci, obraťte se na redakci.

- **Použijte externí obrázek**

Jde vlastně také o citaci na základě zákonné licence, z hlediska autorského práva mnohem schůdnější, než je nahrání obrázku do WikiSkript. Toto řešení má řadu nevýhod, přesto může aspoň dočasně posloužit. Jak se vkládají externí obrázky se dozvíte zde.

- **Překreslete obrázek nebo požádejte o pomoc redakci**

V případě potřeby obrázek nakreslí někdo z grafiků. Nesmí však jít o reprodukci. Vždy je proto vhodné pro grafika připravit zadání: nejlepší je popsat, jak obrázek upravit, aby co nejlépe odpovídal článku. Neváhejte s ozvat, rádi vám pomůžeme.

Můj příspěvek byl vymazán dříve, než jsem stačil reagovat

Pokud se u vašeho příspěvku objeví označení, že pravděpodobně porušuje autorská práva, doporučujeme co nejdříve reagovat. Často se totiž setkáváme s tím, že vkladatel nereaguje ani na opakované prosby o pomoc s úpravami závadných článků. Bohužel není v silách redaktorů vyřešit všechna porušení autorských práv; články, o které vkladatel nejvíce zájem, se proto nezdá mažou.

Pokud byl váš příspěvek smazán, a přesto máte zájem jej upravit a uvést do pořádku, napište redakci (<mailto:redakce@wikiskripta.eu>). Správci vám mohou smazaný text nebo obrázek znovu zpřístupnit.